

{ analisia } **Ibai AZPARREN**

Skolaeren errusiar mendia

Urtean barrena Skolae programak behea jo du, baina baita sabaita ere. Hezkuntzako hainbat eragileren txaloak jaso ditu Nafarroatik kanpo, baina baita talde atzerakoi eta ultrakatolikoen gutxiespena ere etxean. 2019. urtea, beraz, errusiar mendia izan dela esan daiteke aurreko Gobernuak martxan jarri zuen hezkidetzatza programarentzat.

Apirilean, Nafarroan polemika pil-pilean zela, estatu mailako LGTBI elkarten aipamen berezia jaso zuen Skolaek. Eraso erreazionarioek, baina, jarraitu egin zuten, besteak beste, Maria Garcia Barberenarenak. Navarra Sumako Iruñeko zinegotziak naziekin alderatu zituen programaren arduradunak artikulatu batean. Adolf Hitler parafraseatuz, honako titularra hautatu zuen: “Zure seme-alabak nireak dira”. Hauteskundeak pasata, alkate-tzara itzuli zen Enrique Mayak Berdintasuneko zinegotzi izendatu zuen.

Ekainean, hondoa jo zuen Skolaek. Programa diseinatzen parte hartu zuten bost pertsona (berdintasunean eta hezkuntzan adituak) eta programaren trebakuntzan tutore izandako beste bost deklaratzera deitu zituzten Nafarroako Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Salan irekitako prozesu judizialean, San Cernin ikastetxeko guraso talde atzerakoi batek eta Concapa elkarteak de-

manda bana jarri ostean. Juan Jose Cortes Huelvan 2008an eraildako Mariluz Corts 5. urteko haurraren aitak zuzentzen duen Plataforma Nacional 18-M taldeak ere salaketa jarri zuen programaren aurka.

Harrigarriki, auzitegiek erakunde kristauon demandei bide ematen zieten bitartean, Unescok programaren inguruko interesa agertu zuen. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak Skolae Nesken eta Emakumeen Hezkuntzarako Nazioarteko Saria jasotzeko ere izendatu zuen, «genero

**Sindikatu-
elkarretaratzea 2019ko
urrian Nafarroako
Auzitegi Nagusian
deklaratu behar izan zuten
Skolae programako
bultzatzaileen alde.**
Iñigo URIZ | FOKU

berdintasunari egindako ekarpenagatik». Azkenean, gainera, Nafarroako programak mundu mailako saria lortu zuen.

Bien bitartean, Nafarroan polemikak ez zuen etenik, Skolaek talka egiten baitu erabat UPN-ren ikuspegiekin. Azken batean, hezkuntza politiketan argiki islatzen da alderdi bakoitzak babesten duen gizarte eredua, eta, horrek, Skolae gatazka politikoren epizentroan kokatu du. Hala ere, nabarmentzekoa da polemika gehien sorrarazi duten materialak, gazteei heziketa sexuala eta antisorgailuen gaine-

ko informazioa emateko erabilakoak, aspalditik erabiltzen zirela ikastetxeetan, baita UPN gobernuan zela ere. Pentsa, Osasunbideko teknikoek presatuko materialak dira.

Aurreko ikasturtearen amaierarekin batera, Skolaek hogeitazentrotan abian jarritako pilotutza programa gainditu zuen. Horrek, hurrengo ikasturtean egitasmoa ehun ikastetxe eta institututara helduko zela esan nahi zuen, tartean, Skolaeren aurkako jarra gogorrena azaldu zuten itunpeko ikastetxe erlijiosoak.

Polemikak polemika, ez dago soberan gogoratzea eskoletan kultura berdinzalea ezarri eta indarkeria sexisten aurrean kontzientziatzea dela Skolaeren nahia. Helburu horrekin, hainbat eduki lantzen dituzte, mailaren arabera, irakasleek: eskola jazarpena, sexualitatea, maitasun erromantikoa... Ez da baztertzekoa beste datu bat ere: pilotutza abian izan zen ikastetxeetan harrera bikaina izan zuen programak, irakasleek 8,5eko nota jarri baitzioten.

Zurrunbiloaren erdian, baina, maiatzeko hauteskunde autonomikoak heldu ziren. Eta gobernu aldaketa. Geroa Baik hainbat departamendu mantendu ditu gobernu berrian, baina Hezkuntza Kontseilari-tza eskuz aldatu zen eta Carlos Gimeno hartu du lekukoa. Hezkuntza kontseilari berriak oposizio gogorra egin zuen aurreko legegintzaldian kargu

Errusiar mendia bizi izan du Skolaek 2019an. Hezkuntza eragileen aitortza jaso du, baina baita sektore ultrakatolikoen jazarpena ere, tartean judiziala. Nafar Gobernu berriak, gainera, programa saritua sortu zuen taldearekin amaitu du.

bera izan zuen Maria Solanaren aurka, bereziki euskararen inguruko politikak tarteko.

Horiek horrela, behin ikasturtea amaituta, Gimeno Hezkuntza Departamentua birmoldatu zuen udan zehar, bide batez Skolae sortu zuen taldearekin amaituz, Pilar Mayo Berdintasuneko teknikari nagusia barne. Erabakiak deklaratzeko deitutako teknikariek egitasmoa uztea eragin zuen, tartean, Marian Moreno irakasle asturiarra. Programaren egileetako bat izan zenak argi adierazi zuen ez zegoela prest «programa nola aldatzen duten ikusteko». Hortik aurrera, programari buruz Gimeno kontseilariaren egindako adierazpenak zeharo inkoherenteak izan dira. Izan ere, progra-

ma goraipatu eta «hezkidetza ez da negoziatzen» adierazi ostean, itunpeko ikastetxeei laguntza eskaini zien programaren ezarpena moteldu eta materialak egokitzeke.

Bien bitartean, Iruñeko epaitegiek «lanean» jarraitu dute eta Skolaeko arduradunak berriro deklaratu behar izan dute «programa ideologiko baten aplikazio totalitarioagatik». Programaren egileetako bik jada bi aldiz agertu behar izan dute epaileen aurrean, eta, egoera ikusita, Nafarroako Gobernuak Skolaeren arduradunei sostengua adierazi beste aukerarik ez du izan.

Egoera are kafkiarragoa bilakatzeke, Skolaeko arduradunak epaileen aurrean izan eta bi egun eskasera, urriaren 11n,

Maria Chivite lehendakariak Parisen jaso zuen Nesken eta Emakumeen Hezkuntzarako Nazioarteko Saria. Unescok, Skolaek «hurrek berdintasun eskubidea gauzatzea» ahalbidetzen duela nabarmendu zuen, «bakoitzaren erlijioa, kultura eta sexu-orientazioa edozein izanda ere». Chivitek saria jasotzen zuen bitartean, programaren benetako egileek publiko gisa bertaratu beharra izan zuten. Ez zuten oholtzara igotzeko aukerarik izan.

Unescok emandakoa, gainera, ez da Skolaek jasotako sari bakarra izan. Azken batean, PSOerentzat ustekabeko pagotxa bilakatu da Skolae eta Gobernu espainolak Berdintasun Ministerioaren bitartez ematen duen saria ere jaso zuen Chivitek. Orduan, Nafarroako Gobernuak programaren benetako egileei saria jasotzeko baimenik ere ez zien eman.

Polemikaren erdian, programa ikastetxeetan nola aplikatzen ari den inguruko informazioa kezagarria da. Iturri batzuen harira, programa ez da osoki garatzen ari, eta, gainera, hainbat itunpeko ikastetxetan materialak egokitzen ari dira. Egoera ikusita, ikuskaritzara jo beharra izango dute arduradun politikoez programarekiko konpromisoa mantendu nahi badute. Gauzak aldatzen ez badira, gainera, ez da baztertzen kontrol parlamentarioa ere beharrezkoa izatea programa benetan bete dadin.